

1. šolska ura: ZGODOVINA**Navodila za delo:**

Danes pošiljam odgovore na vprašanja Slovenci med obema vojnama. Prosim, da pregledate vaše zapiske, jih popravite, če je to potrebno in mi pošljete samooceno vaših zapiskov.

PONAVLJANJE IN UTRJEVANJE: Slovenci med obema vojnama (učb. od str. 79 do 98) REŠITVE**1.) Kakšne so bile razmere na Slovenskem ob koncu I. svetovne vojne?**

Slovenci so bili nezadovoljni s svojim položajem v Avstro-Ogrski, saj niso imeli enakih narodnih pravic kot Nemci in Madžari.

V času prve svetovne vojne ni deloval parlament, prav tako je avstrijska oblast omejila svobodo tiska, združevanje ljudi ter omejila narodno delovanje vseh slovanskih narodov. Ko je leta 1917 spet začel delovati parlament, so se slovanski narodi pričeli združevati v klube.

2.) Opiši bojevanje na soški fronti. Zakaj je bila pomembna 12. soška bitka?

Soška fronta se je oprla po tem, ko je Italija leta 1915 napovedala A-O vojno. Fronta je potekala po hribovitem in težko dostopnem terenu ob reki Soči in na kraški planoti. Na fronti je kmalu prišlo do pozicijskega bojevanja, pri katerem sta se obe stani vkopali v strelske jarke.

12. soška bitka je bila tudi zadnja, saj so 24.10.1917 združene avstrijske in nemške enote pri Kobaridu prebile fronto in Italijane potisnile vse do reke Piave, kjer se je fronta ustalila do konca vojne.

3.) Pojasni razliko med krfsko in majniško deklaracijo.

Krfsko deklaracijo je sprejel Jugoslovanski odbor, ki so ga sestavljali slovenski, hrvaški in srbski politiki v tujini. V deklaraciji so se zavzeli za skupno državo Južnih Slovanov pod vodstvom dinastije Karađorđević (Srbija).

Majniško deklaracijo so sprejeli člani Jugoslovanskega poslanskega kluba, v katerem so bili slovenski, hrvaški in srbski poslanci v dunajskem parlamentu. V deklaraciji so se zavzeli, da bi se Južni Slovani v Avstro-Ogrski združili v avtonomno enoto (narodi bi znotraj A-O imeli več pravic).

4.) Kakšen je bil pomen Narodnega sveta SHS?

To je bilo politično predstavništvo jugoslovanskih narodov, ki oktobra 1918 pripravi ukrepe za razglasitev samostojnosti ob razpadu A-O.

5.) V kakšnih okoliščinah je nastala država SHS in kako dolgo je obstajala?

Država SHS je nastala ob koncu I. svetovne vojne in razpadu Avstro-Ogrske monarhije. V državi je takrat vladala splošna zmeda, vojaki so se umikali iz front, prišlo je nemirov zaradi socialnih problemov. Država SHS je obstajala le 1 mesec, od 29.10.1918 do 1.12.1918.

6.) Pojasni kako in kdaj nastane Kraljevina SHS.

Nastane 1.12.1918 z združitvijo kraljevine Srbije in kraljevine Črne gore z državo SHS.

7.) Kdo je bil Rudolf Maister in po čem je najbolj znan?

Rudolf Maister je bil avstro-ogrski general in kasneje poveljnik vojaških sil Države SHS na severni meji. Novembra 1918 je prevzel vojaško poveljstvo na severni meji in z odločno akcijo na Štajerskem zasedel Maribor in Radgono.

8.) Kakšen je bil pomen koroškega plebiscita 10.10.1920?

Na plebiscitu se večina Korošcev v coni A odloči za priključitev k Avstriji. V coni B plebiscita niso izvedli in celotno ozemlje je pripadlo Avstriji.

9.) Kdaj je bila podpisana rapalska pogodba in kaj je določila?

Podpisana je bila 12.11.1920. Določila je, kje bo potekala meja med Italijo in Kraljevino SHS. Po pogodbi je velik del zahodne Slovenije (Primorska, del Gorenjske) pripadal Italiji in za mejo je ostalo približno 300. tisoč Slovencev.

10.) Pojasni pomen trianonske pogodbe za zgodovino Prekmurja in Slovencev.

Z njo je prvič v zgodovini Prekmurje postalo del slovenskega ozemlja.

11.) Pojasni s kakšnimi težavami se je spopadala kraljevina SHS ob nastanku.

Kraljevina SHS je bila gospodarsko, versko in kulturno zelo raznolika država. V njej so poleg Srbov, Hrvatov in Slovencev živeli še: Črnogorci, Albanci, Romuni, Makedonci, Nemci, Muslimanski Srbi oz. Hrvati (Bošnjaki) idr. V državi so bile velike razlike med gospodarsko

razvitim severom (Slovenija in Hrvaška) ter nerazvitim jugom. Država je bila tudi ena najbolj revnih in gospodarsko nerazvitih držav v Evropi.

12.) Kdaj je bila sprejeta vidovdanska ustava in kaj je uzakonila?

Sprejeta je bila 28.6.1921. Uzakonila je:

- *centralizem*
- *unitarizem*
- *dedno nasledstvo dinastije Karađorđević*
- *delitev oblasti med parlamentom, vlado in kraljem (največ moči je imel kralj)*
- *priznan je bil le en narod – jugoslovanski.*

13.) Zakaj je bila vidovdanska ustava tudi zelo napredna?

Ker je

- *zagotovila svobodo tiska, govora, združevanja,*
- *izboljšala položaj delavcev,*
- *nedotakljivost zasebne lastnine in svoboda dela*
- *odpravljeni ostanki fevdalnih odnosov.*

14.) Kateri trije pomembni politični tabori nastanejo na Slovenskem v 19. stoletju.

Katera politična stranka je imela največji vpliv in zakaj?

To so: katoliški, liberalni in marksistični tabor

Največji vpliv je imel katoliški tabor, del katerega je bila Slovenska ljudska stranka (SLS).

Zavzemala se je za:

- *slovensko avtonomijo,*
- *katoliške vrednote,*
- *zaščito malega kmeta.*

15.) Zakaj in kdaj pride v Kraljevini Jugoslaviji do diktature?

Zaradi vse večjih političnih napetosti v državi, ki dosežejo vrhunec poleti 1928 s streljanjem med zasedanjem skupščine v Beogradu.

Kralj je dogodek izkoristil za razpustitev parlamenta, preklic ustave in prepoved političnih strank. Obdobje kraljeve diktature se je pričelo 6. januarja 1929.

16.) Opiši glavne značilnosti kraljeve diktature.

Glavne značilnosti:

- *Pospešiti državni centralizem in unitarizem.*
- *Upravna razdelitev države na 9 banovin.*
- *Zaželeno le uporaba imena Jugoslovani.*
- *preganjanje političnih nasprotnikov – prepovedane vse stranke razen Jugoslovanske nacionalne stranke.*

17.) Kaj se zgodi v Marseillu leta 1934 in kako se je v času kraljevega namestništva rešil problem s Hrvati?

Leta 1934 se na kralja izvede atentat. Po njegovi smrti oblast prevzame regent Pavle in v času njegovega vladanja je ustanovljena banovina Hrvaška, ki da Hrvatom široko kulturno, politično in gospodarsko avtonomijo.

18.) Zakaj je Jugoslavija pristopila k trojnemu paktu?

Zaradi gospodarskega in političnega pritiska Nemčije in Italije ter zato, ker ni bila pripravljena na vojno (slaba tehnična oprema vojske).

19.) Katere so bile najpomembnejše gospodarske panoge na Slovenskem med vojnama?

Največ ljudi se je še vedno ukvarjalo s kmetijstvom (60 %), se je pa vedno bolj razvijala: tekstilna, železarska, lesno-predelovalna, usnjarska in papirniška industrija.

20.) S kakšnimi težavami so se spopadali slovenski kmetje med vojnama?

Težave slovenskih kmetov med obema vojnama:

- *majhne kmetije niso omogočile preživetje,*
- *slaba tehnična opremljenost in nizka rodovitnost zemlje,*
- *zadolževanje kmetov, finančni položaj pa je še poslabšala velika gospodarska kriza 1929.*

21.) Kateri kraji so bili že pred drugo svetovno vojno turistično razviti?

To so bili: Bled, Kranjska Gora in Rogaška Slatina.

22.) Kakšno je bilo življenje delavcev med obema vojnama?

Uzakonjen 8-urni delavnik, vendar ni bilo nadzora, zato večkrat kršen. Delavci so imeli večinoma urejeno zdravstveno in bolniško zavarovanje. Zaposlilo se je tudi veliko žensk in otrok.

23.) Pojasni kako se je razvijal šport med vojnama.

Velik pomen so imela telovadna društva (Sokol in Orel). Najbolj je bila razvita gimnastika, priljubljena pa sta bila tudi nogomet in planinarjenje. Leta 1934 so zgradili planiško skakalnico. Slovenski športniki so dosegali lepe uspehe:

Leon Štukelj (telovadec): 3 zlate medalje na treh olimpijskih igrah,

Marija Križ (atletinja): svetovna rekorderka v metu diska,

Milan Vidmar (šahist): v Celju ustanovil Jugoslovansko šahovsko zvezo.

24.) Obdobje med vojnama je bil čas velikega napredka tudi na kulturnem

področju. Katere kulturne ustanove nacionalnega pomena so nastale v tem času?

Univerzitetna knjižnica, Narodna galerija, Slovensko narodno gledališče, Radio Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Narodni muzej.

25.) Do hitrega razvoja je prišlo tudi na umetniškem področju. Iz vsakega področja napiši po enega pomembnega umetnika.

Oton Župančič, Srečko Kosovel, Vladimir Bartol, Edvard Kocbek, idr. (književniki),

France Kralj, Tone Kralj, Ivan Čargoj (slikarji),

Slavko Osterc, Marij Kogoj (glasbenika)

Jože Plečnik, Ivan Vurnik, Vladimir Šubič (arhitektura)

2. šolska ura: ANGLEŠČINA

Pozdravljeni devetošolci!

Približujemo se proti koncu 5. enote. Prejšnjo uro ste v spletni učilnici rešili kratko preverjanje znanja. Ker nas čaka še ocenjevanje (kot smo se dogovorili, boste pridobili oceno iz predstavitve), imate danes na izbiro sledeče:

a) **priprava na predstavitev** (pazite, da govorite prosto, brez branja – v pomoč so vam ključne besede na PPT). Bodite pripravljeni tudi na nekaj vprašanj ob koncu vaše predstavitve, kjer boste podali kakšno dodatno razlago in podobno.

KDAJ? Z naslednjim tednom bodite pripravljeni. Glede datumov in razporeda se bomo še dogovorili.

ALI

b) Culture – Australia

V **U/str. 64** preberite besedilo o Avstraliji. Poslušajte tudi posnetek, ki ga najdete na povezavi: <https://elt.oup.com/student/project/level4/unit05/audio?cc=si&selLanguage=en>

Zapiši odgovore na naslednja vprašanja:

- **Naloga 2:** vprašanje **2 in 3 (a, b, c, f → lahko tudi d, e)**,
- **Naloga 3:** a (cela), b (1 – po želji, od 2-4 odgovoriš v zvezek).

V zvezek izpiši 5 dejstev o Avstraliji, ki so se ti zdela najbolj zanimiva.

Seveda bom vesela, če lotiš obeh nalog.

Lep vikend vam želim,

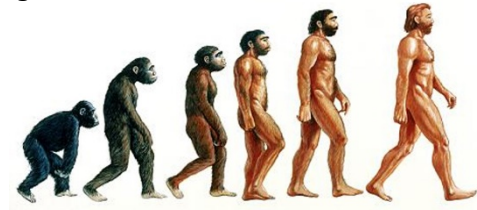
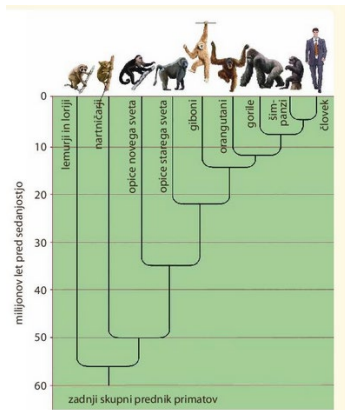
učiteljica Nataša

3. šolska ura: BIOLOGIJA

Pozdravljeni učenci. V spletni učilnici vas čaka PPT z razlago.

NASLOV: **EVOLUCIJA ČLOVEKA**

Učbenik stran 93, 94, 95.

Danes si boste ogledali več videoposnetkov, ki se nahajajo na spletni strani našega učbenika, in sicer: https://folio.rokus-klett.si/?credit=BIO9UC_2izd&pages=92-93

Oglej si OBA posnetka in odgovori na vprašanja.

1. Kdo so primati in kako jim pravimo še drugače?
2. Kaj so skupne značilnosti primatov?
3. Katera živalska skupina je najbolj sorodna človeku?

Zapis v zvezek:

4. Od odcepitve človeške razvojne veje od šimpanzove je obstaja večje število nam sorodnih rodov in vrst, ki jih uvrščamo med človečnjake.

Preživela je samo ena vrsta, sodobni človek ali *Homo sapiens*.

Za sodobnega človeka je značilno:

- pokončna drža,
- dvonožna hoja,
- krožno žvečenje,
- razvoj možganov.

5. Ponovno sledi ogled videoposnetkov. Predstavljene so posamezne vrste človečnjakov. Oglejte si vseh sedem posnetkov, ki jih najdete na spletni strani in dogovorite na vprašanje:

https://folio.rokus-klett.si/?credit=BIO9UC_2izd&pages=94-95

4. šolska ura: FIZIKA

5. Petek, 8. maj 2020

Danes utrjujemo znanje o toplotnem toku.

V delovnem zvezku reši od 1. do 6. naloge na straneh 57 in 58. Rešitve boš našel v spletni učilnici.

6. šolska ura: GEOGRAFIJA**OBPANONSKE POKRAJINE
PREBIVALSTVO IN GOSPODARSTVO**

(UČB. 80 IN 81, i-učbenik 230 – 239)

Ker smo prejšnjo učno uro začeli obravnavati Obpanonske pokrajine, najprej reši kviz za utrjevanje snovi v i-učbeniku na str. 230 – 233 na spletni povezavi

<https://eucbeniki.sio.si/geo9/2655/index8.html>

Ko končaš z reševanjem v zvezek zapiši naslov Obpanonske pokrajine – prebivalstvo in gospodarstvo in s pomočjo i-učbenika geografija 9 od 231 do 237 strani odgovori na spodnja vprašanja.

1. Zakaj je za Obpanonske pokrajine značilna emigracija prebivalstva?
2. Katere gospodarske dejavnosti izstopajo v Obpanonskih pokrajinah?
3. Kateri del Obpanonskih pokrajin je najgosteje poseljen in zakaj?
4. Naštej večja obpanonska mesta in jih poišči na zemljevidu.
5. Katera gospodarska dejavnost je v Obpanonskih pokrajinah najpomembnejša? Pojasni, zakaj.
6. V novejšem času se razvijajo predvsem storitvene dejavnosti. Obpanonske pokrajine so najpomembnejše območje **zdraviliškega turizma**. Zapiši najbolj znana obpanonska zdravilišča in jih poišči na zemljevidu.
7. Z energetskega vidika je za pridobivanje elektrike pomembno izkoriščanje hidroenergije Drave. Naštej hidroelektrarne na reki Dravi.
8. Kje je bilo nekoč pomembno črpanje nafte in zemeljskega plina?
9. Katero mesto je gospodarsko središče pokrajine?
10. Naštej nekaj znanih obpanonskih podjetij!
11. Na kratko opiši prometno povezanost Obpanonskih pokrajin in premisli, kako ta vpliva na gospodarsko razvitost pokrajine.

Novo snov utrdi in ponovi tako, da rešiš še kviz na str. 238 in 239.